

УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВНИ ГРИЖИ
КАТЕДРА “ЗДРАВНИ ГРИЖИ”

УТВЪРЖДАВАМ!

РЕКТОР:

доц. д-р М. Миткова

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

СПЕЦИАЛНОСТ МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

ОБРАЗОВАТЕЛНО - КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „БАКАЛАВЪР”

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

2017 г.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Медицинската сестра е специалист с висше образование, получило диплом от акредитирано висше училище на територията на Р България или ЕС, признато от държавата и обучението в него съответства на държавните изисквания за обучение на образователна степен „бакалавър” по здравни грижи с професионална квалификация „медицинска сестра”.

Обучението и професионалната подготовка на медицинската сестра е в съответствие с изискванията на следните нормативни документи: Наредба за ЕДИ/ ПМС 248/22.11.2005г., ПМС № 257/01.11.2010г.; Наредба №1/08.02.2011г., ПМС № 248/22.11.2016г. и Директива 2005/36/ЕО на Европейския съюз; Европейска квалификационна карта.

Теоретичната и практическа подготовка на медицинската сестра се базира на традициите на българското здравно образование и здравеопазване и е обвързано със съответните европейски стандарти за провеждане на съвременно сестринско обучение. Съобразена е с дескрипторите за знания, умения и компетентности, определящи нивата в Европейската квалификационна рамка за учене през целия живот (ЕКР) и в Националната квалификационна рамка (НКР). Новите отговорности и професионални компетенции на медицинската сестра ѝ позволяват да работи самостоятелно, съвместно и във взаимодействие с лекаря във всички сектори на здравно-социалната система на обществото. Нивото ѝ на подготовка отговаря на съвременните постижения на медицинската наука и практика, както и на нейното непрекъснато личностно и професионално развитие.

Медицинската сестра притежава необходимите знания и принципи на физическите, биологическите и поведенческите науки за реализиране на комплексни грижи за физическото, психическото и социалното здраве на населението; за изпълнение на многостранните и отговорни задачи при провеждане на профилактиката, промоцията, диагностиката, лечението и рехабилитацията на хората при различните заболявания.

За осъществяване на своите отговорности, медицинската сестра трябва да притежава качествена професионална квалификация, необходимата обща култура и изградени морално-етични качества.

II. ОБЕМ НА ТЕОРЕТИЧНАТА И ПРАКТИЧЕСКА ПОДГОТОВКА НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА

Медицинската сестра притежава базисни теоретични знания и практически умения по дисциплините, изграждащи основата на сестринските грижи и познания за човешкия организъм, психологическите функции и поведението на здравите и болните хора:

1. Връзката между здравословното състояние на човека и неговата физическа и социална среда.
2. Същността на сестринската професия и значението ѝ за здравно-социалната система на обществото.
3. Основните понятия за философските теории, концепции, парадигми, модели, школи за сестринските грижи и взаимовръзката между тях.
4. Организацията и провеждането на сестринския процес - анализ, планиране и оценка на сестринските грижи. Анализ на състоянието на пациента и изработване на индивидуален план за грижи.
5. Събирането на информация и ползването на методите за формулиране на сестринска диагноза.

6. Предпазване, поддържане, възстановяване и подобряване здравето на хората и независимостта на виталните им физически и психически функции, като се съобразява с техните личностни, психологически, икономически и културни особености.
7. Същността, организацията и провеждането на общите и специални сестрински грижи за болния, за сестринската медицинска техника в осъществяването на лечебно-диагностичния процес.
8. Наблюдението, измерването и регистрирането на основните жизнени показатели на пациента – дишане, пулс, температура, кръвно налягане, диуреза, зенични рефлексии, наблюдение на съзнанието.
9. Анатомията и физиологията на човешкото тяло и патологичните отклонения.
10. Познаване учението за диетите, тяхното профилактично и терапевтично приложение; принципите на обработка и качество на храните; екологичните норми и изисквания за рационално хранене.
11. Познаване на микробиологичната профилактика.
12. Причинителите на инфекциозните заболявания, пътища на разпространение и борбата с тях; имунопрофилактиката.
13. Познаване действието на лекарствените вещества по групи – терапевтична и токсична доза; приложение и дозировка.
14. Ползване на латински език в медицинската практика.
15. Етиологията, патогенезата, клиниката, лечението и профилактиката на отделните заболявания на вътрешните органи.
16. Хирургичните заболявания, поведението на медицинската сестра при усложнения и спешни състояния – профилактични мерки, поведение, реакция, действия. Оказване на необходимата долекарска помощ.
17. Реанимационните и анестезиологичните проблеми и интензивната терапия.
18. Акушеро- гинекологичните, кожно- венерологичните, офталмологичните и отоларингологичните заболявания.
19. Особеностите на нервните и психичните заболявания.
20. Основите на медицинската генетика.
21. Основите на физиотерапията и физиотерапевтичните процедури.
22. Участва в клиничното наблюдение на пациентите, в прилагането на терапията, в подготовката на различни видове изследвания..
23. Особеностите на физическото и психическото развитие на децата и детските заболявания.
24. Детската психология и педагогика. Организира работата в детски ясли, Домове за медикосоциални грижи за детето (ДМСГД), детски градини и училища. Организира здравна просвета на ученици и родители.
25. Фундаменталните принципи, отнасящи се до личността на болния, етичните проблеми, касаещи медицинското обслужване, при спазване правилата за добра сестринска практика и Етичния кодекс на съсловието, съчетавайки знанията по медицинска психология, медицинска социология, медицинска етика и деонтология.
26. Извършване на превантивна дейност относно социално значимите заболявания.
27. Укрепването на здравето, адаптирането и възвръщането на хората в тяхното семейство и социална среда.
28. Методите за промоция на здравето – индивидуално и групово здраве, фактори, влияещи върху него, организация на здравеопазването и провеждането на профилактика.
29. Социалното и здравното законодателство.
30. Организацията на водене на дородов патронаж на новородено и деца до три годишна възраст на домашен дневен стационар, диспансеризация, провеждане на масови

- профилактични прегледи, откриване на остри заразни заболявания, водене на отчетна и учетна документация, имунизации, ваксини.
31. Организацията на сестрински грижи в социални заведения, в домашен социален патронаж; организацията на работа в домове за стари хора, домове за деца и юноши и други заведения за социални грижи.
  32. Компютърната грамотност в здравеопазната практика.
  33. Основната медицинска апаратура - устройство, приложение, начин на действие, охрана на труда, грижи, съхранение и отговорност.
  34. Общата характеристика на бедствените ситуации, радиационни и аварийни увреждания и др.
  35. Самостоятелно предприемане на незабавни животоспасяващи мерки и за вземане на мерки в случай на криза и бедствие.
  36. Основните хигиенни изисквания, свързани с бита, труда, храненето и влиянието на околната среда върху човека.
  37. Оценяване и предотвратяване страданието на хората и облекчаване на състоянието им.
  38. Същността на комуникацията и общуването в здравния екип, с пациента и неговото семейство.
  39. Оценяване нивото на независимост на лицата.
  40. Грижите за пациентите в терминален стадий за достоен завършек на живота им.

III. ОБЕМ НА ДЕЙНОСТИ, КОИТО ИЗВЪРШВА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА

1. Самостоятелни дейности и грижи за пациента

1.1. Подпомагане на дишането:

- 1.1.1. Наблюдава, изследва, измерва и регистрира дишането на пациента.
- 1.1.2. Наблюдава и поддържа проходимостта на горните дихателни пътища.
- 1.1.3. Извършва контрол на замърсяване, влажност, температура и дразнители във въздуха.
- 1.1.4. В условия на спешност извършва изкуствено дишане и непряк сърдечен масаж.
- 1.1.5. Извършва аспирация на секрети на интубиран и неинтубиран пациент.
- 1.1.6. Извършва ръчна и инструментална вентилация с маска, провежда кислородотерапия чрез маска, палатка, назален катетър от бутилка и централна кислородна инсталация.
- 1.1.7. Извършва профилактика на застойните дихателни инфекции чрез дихателна гимнастика и аерация.

1.2. Подпомагане на храненето и приемането на течности:

- 1.2.1. Подпомага пациента при хранене.
- 1.2.2. Храни тежко болни пациенти, извършва хранене чрез сонда и парентерално.
- 1.2.3. Контролира хигиената на хранене.
- 1.2.4. Регистрира хранителния и водния баланс на пациентите, намиращи се на ентерално и парентерално хранене и поддържа средствата, осигуряващи това хранене.
- 1.2.5. Познава и прилага стандартите за ръст и тегло при извършване на измерванията.
- 1.2.6. Прилага изискванията при диетичното хранене.
- 1.2.7. Участва в избора и приготвянето на храната.
- 1.2.8. Работи съвместно с диетолог или инструктор по хранене.

1.3. Подпомагане на отделянето /дефикация и уриниране/:

- 1.3.1. Наблюдава отделителните функции на организма. Регистрира вида и количеството на екскрециите и секретите.
- 1.3.2. Полага грижи и наблюдение на болни на ренална и перитонеална диализа.

1.4. Подпомагане на движението:

- 1.4.1. Поставя пациентите в подходящо положение, съобразено с патологията и уврежданията.

- 1.4.2. Подпомага придвижването на пациента самостоятелно или с помощни средства.
- 1.4.3. Планира и контролира двигателния режим на пациента според естеството на заболяването му.
- 1.4.4. Обучава пациента в техники за движение.
- 1.4.5. Владее и прилага щадящи здравословното състояние на обгрижвания персонал техники, при раздвижването и движението на пациента.
- 1.4.6. Наблюдава пациент с гипсова и друга обездвижваща превръзка за произтичащи усложнения.

1.5. При сън и почивка:

- 1.5.1. Полага грижи за подготовката и наблюдава отдиха и съня.
- 1.5.2. Извършва тоалет преди сън. Придава подходящо положение в леглото за сън.
- 1.5.3. Привежда спалното бельо в добро и подходящо за сън състояние.
- 1.5.4. Осигурява спокойна среда, емоционален комфорт и оптимални условия за сън и почивка на пациента.
- 1.5.5. Контролира приема на сънотворни средства от пациента.

1.6. При обличане и събличане:

- 1.6.1. Медицинската сестра подпомага пациента да направи избор на подходящо облекло според своята индивидуалност и здравословно състояние.
- 1.6.2. Медицинската сестра предоставя физическа помощ при обличане и събличане на пациента.

1.7. При поддържане на оптимална температура:

- 1.7.1. Познава физиологичните принципи на топлообразуването и топлоотделянето.
- 1.7.2. Прилага процедури за поддържане на нормална телесна температура.
- 1.7.3. Прилага профилактични мерки за предотвратяване на отклонения в телесната температура на пациента.
- 1.7.4. Познава и прилага закалителните процедури и мероприятия за пациента.

1.8. При поддържане на тялото чисто:

- 1.8.1. Извършва комплекс от мероприятия за поддържане на лична хигиена и комфорт на болния.
- 1.8.2. Осъществява лечебно-охранителен режим на болния.
- 1.8.3. Извършва общи и специални тоалети /сутрешен, вечерен, интимен, на нос, уши, очи, нос/.
- 1.8.4. Извършва тоалет против декубитус.
- 1.8.5. Извършва тоалет при пациенти с декубитус.
- 1.8.6. Извършва къпане на кърмаче и възрастни.
- 1.8.7. Подпомага пациента при ресане на косата, бръснене, измиване на кожата и кожните гънки.
- 1.8.8. Подпомага пациента при избора на козметични средства за тоалет на деца и възрастни.

1.9. При избягване на опасности:

- 1.9.1. Подпомага пациента да се предпазва от механични наранявания и травми.
- 1.9.2. Контролира рисковете на околната среда, свързани с опасност за здравето на пациента и намалява до минимум вероятността от физическо увреждане.
- 1.9.3. Изработва и прилага програми за профилактика на инциденти в домашна и болнична обстановка.
- 1.9.4. Използва лични предпазни средства при извършване на манипулации, процедури и грижи.
- 1.9.5. Работи в съответствие с изискванията и стандартите за предпазване и предотвратяване на разпространение на ВБИ.

1.10. При комуникации:

- 1.10.1. Оказва психологична помощ и поддръжка на пациента и неговите близки.
- 1.10.2. Провежда разговори за прием и ориентация на пациенти.
- 1.10.3. Подпомага пациента да комуникира с лекаря и другите пациенти.

- 1.10.4. Общува с цел терапевтична помощ.
- 1.10.5. Дава сведения на близките на пациента в рамките на своята компетентност /хранене, психоемоционално състояние, двигателна активност и др./
- 1.10.6. Осигурява условия на пациента за комуникация с неговите близки/ свиждане, телефонни разговори и др./
- 1.10.7. Отговаря за неразпространението на конфиденциална за пациента информация.
- 1.10.8. Изготвя и предоставя устни и писмени доклади на лекаря за състоянието на поверените ѝ пациенти.
- 1.10.9. Организира и води дейности със социалнотерапевтична цел.
- 1.10.10. Медицинската сестра има компетентност за осъществяване на цялостна професионална комуникация и за сътрудничество с представители на други професии в системата на здравеопазването
- 1.11. При изповядване на религията:**
  - 1.11.1. Извършва сестрински грижи, зачитайки религиозните убеждения на пациента.
  - 1.11.2. Осигурява при желание от страна на пациента духовно лице.
- 1.12. При извършване на работа:**
  - 1.12.1. Участва в екип с физиотерапевти и трудотерапевти в рехабилитацията на пациента.
  - 1.12.2. Наблюдава интересите на пациента за трудова дейност и го насочва към извършване на дейност, чрез която той се чувства полезен.
- 1.13. При развлечения:**
  - 1.13.1. Осигурява на пациента развлечения според състоянието и желанието му /четене на книги, разходки, дневни занимания, игри и др./
- 1.14. При обучение:**
  - 1.14.1. Обучава пациента в принципите на здравословното хранене и здравословния начин на живот.
  - 1.14.2. Провежда обучение за ресоциализация и адаптация на пациента след операции, при хронични заболявания и др.
  - 1.14.3. Обучава пациента относно провеждане на медикаментозна терапия.
  - 1.14.4. Обучава пациента и неговите близки за формиране на умения за справяне при остро настъпили /спешни / рискови състояния.
- 1.15. При други грижи:**
  - 1.15.1. Полага грижи и наблюдава общото състояние на новородени деца.
  - 1.15.2. Осъществява активно наблюдение на новородени деца, поставени в кувьоз.
  - 1.15.3. Полага специални сестрински грижи при пациенти в стерилна среда.
  - 1.15.4. Провежда назначената от лекар медикаментозна профилактика на венозна тромбоза, имуносупресия и др.
  - 1.15.5. Наблюдение на поставени къси катетри: венозни, артериални, пъпни, външночерепни.
  - 1.15.6. Наблюдение на общото състояние на пациенти след инвазивни манипулации и процедури: пункции, лапароскопски, бронхоскопски, гастроскопски, цистоскопски, колоноскопски.
  - 1.15.7. Изследва пациента за външни паразити и извършва процедури по обезпаразитяване.
  - 1.15.8. Подготвя и подпомага пациента при провеждане на клинично-лабораторни изследвания.
  - 1.15.9. Организира получаването на резултати от проведени изследвания.
  - 1.15.10. Упражнява контрол при приемане на предписаните медикаменти и проследява тяхното въздействие върху пациента.
  - 1.15.11. Наблюдава скарификации, инжекции и перфузии.
  - 1.15.12. Познава медикаментозната профилактика на венозна тромбоза.
  - 1.15.13. Оценява основните показатели, които служат за наблюдение на здравословното състояние на пациента: температура, пулс, кръвно налягане, диуреза, антропометрични измервания, зенични рефлексии, дерматологична симптоматика, наблюдение на проявите на съзнание.

- 1.15.14. Осъществява и наблюдава превръзки и бандажи.
- 1.15.15. Провежда профилактика и грижи за декубитус.
- 1.15.16. Подготвя пациентите за операция – полага предоперативни грижи за кожата на болния и участва в психопрофилактичната подготовка за интервенцията.
- 1.15.17. Наблюдава пациент с гипсова и друга обездвижваща превръзка за усложнения.
- 1.15.18. Оказва психологична помощ и поддръжка на болните.

2. Дейности и грижи по лекарско предписание:

- 2.1. Извършва скарификации, инжекции и перфузии /без продукти от човешки произход, които предварително се нуждаят от задължителен контрол за съвместимост/.
- 2.2. Извършва скарификации и инжекции за ваксини.
- 2.3. Поставя и сваля катетър или перфузионна игла в повърхностна вена на крайниците или във външно-черепна вена.
- 2.4. Наблюдава поставени централни венозни катетри и имплантирани системи за съдов достъп, поставени от лекар.
- 2.5. Извършва /поставя/ инжекции и перфузии в тези централни венозни катетри и тези системи.
- 2.6. Дава медикаменти на пациентите.
- 2.7. Поставя, наблюдава и изважда новородени от кувьоз.
- 2.8. Поставя и наблюдава новородено, нуждаещо се от фототерапия.
- 2.9. Наблюдава хранителния режим на кърмаче със смущения в храненето.
- 2.10. Подновява медикаментозни превръзки.
- 2.11. Осъществява и наблюдава специфични превръзки.
- 2.12. Подготвя и извършва свалянето на конци, дренаже и сонди. Наблюдава пациента след манипулацията.
- 2.13. Поставя поддържащи бандажи.
- 2.14. Поставя катетър на жена за вземане на стерилна урина, промивка, впръскване в пикочния мехур на медикаменти.
- 2.15. Извършва перианален тоалет.
- 2.16. Извършва вагинална промивка.
- 2.17. Поставя газова тръба.
- 2.18. Извършва клизми.
- 2.19. Обработка, промива и наблюдава рана, фистула или стома.
- 2.20. Полага грижи и наблюдава направена пластика.
- 2.21. Осъществява грижи и наблюдение на хронични лезии.
- 2.22. Осъществява грижи и наблюдение на интубиран или трахеостомиран пациент, като първата смяна на канюлата на трахеостомата се извършва от лекар.
- 2.23. Участва в лечението на хипотермия и хиперемия.
- 2.24. Дава медикаментозни продукти в аерозални опаковки.
- 2.25. Полага грижи за устната кухина на болния с прилагане на медикаментозни продукти и при нужда инструментална помощ.
- 2.26. Прави промивка на око с накапване на колиз.
- 2.27. Прави промивка на синуси посредством катетри поставени от лекар.
- 2.28. Прави промивка на уши и медикаментозно накапване.
- 2.29. Регистрира ЕКГ.
- 2.30. Проверява функционирането на обичайните апарати за изкуствена вентилация и за мониторно изследване и да контролира различните показатели. Наблюдава пациентите, поставени на тези апарати.
- 2.31. Наблюдава пациенти на кислородна терапия и в хипербарна камера.
- 2.32. Включва, наблюдава и изключва ренална и перитониална диализа и на система за плазмообмен.

- 2.33. Сваля гипсова или друга обездвижваща превръзка.
- 2.34. Взема венозна или капилярна кръв.
- 2.35. Осъществява безкръвни вземания на кожа и кожни придатъци или на непосредствено достъпни лигавици.
- 2.36. Участва в осъществяването на потни тестове и събиране на слъзни секрети.
- 2.37. Дава технически указания преди вземане на материал за медико-биологични анализи.
- 2.38. Осъществява грижи и наблюдение на пациенти при санитарно транспортиране между лечебните заведения.
- 2.39. Участва в рамките на полидисциплинарен екип в техники с психотерапевтична цел.

3. Дейности и грижи, които се извършват в присъствието и под контрол на лекар:

- 3.1. Поставяне на първа инжекция от серия алергени.
- 3.2. Първо поставяне на катетър на болен с ретенция на урина.
- 3.3. Регистриране на ЕКГ и ЕЕГ при дозирана работа или употреба на модифициращи медикаменти.
- 3.4. Измерване и отчитане на хемодинамичното налягане с използване на техники, които могат да доведат до странични явления.
- 3.5. Действия, предприети при застрашаващи живота ситуации.
- 3.6. Дейности в операционен блок свързани с осъществяването на превръзки, помощ и обслужване с инструменти. Този вид дейности приоритетно се изпълняват от медицинската сестра, която има специализация за операционна сестра.
- 3.7. Подготовка, използване и наблюдение на апаратите за извънтелесно кръвообръщение.
- 3.8. Поставяне на гипсови и други обездвижващи превръзки.
- 3.9. Спешно санитарно транспортиране между лечебни заведения извършени в рамките на службите за бърза и неотложна медицинска помощ и реанимация.
- 3.10. Санитарно транспортиране с медицинско обслужване от мястото на злополуката до лечебното заведение извършено в рамките на БНМП.
- 3.11. Шокова терапия.
- 3.12. Инсулино терапия.

4. Дейности и грижи, които се извършват по писмено лекарско предписание, качествено и количествено, датирано и подписано, при условие, че лекарят може да се намеси във всеки момент:

- 4.1. Инжектиране и перфузии на продукти от човешки произход, които предварително се нуждаят от задължителен контрол за съвместимост.
- 4.2. Поставяне на пневматичен турникет за хирургични цели.
- 4.3. Грижи и наблюдение на оперирани пациенти след завършване на интервенцията.
- 4.4. Снемане на централни венозни катетри.
- 4.5. Лечение за отказване на вредни навици.
- 4.6. Сънна терапия.
- 4.7. Водни процедури с психиатрична индикация.

5. Дейности и грижи, които се извършват в ситуация на спешност при отсъствие на лекар:

- 5.1. В тези случаи медицинската сестра извършва необходимата долекарска помощ. Тези нейни действия трябва веднага, щом е възможно да бъдат регистрирани от нея в писмен, датиран и подписан отчет, който се предава на лекаря.
- 5.2. В случаите, когато спешната ситуация е възникнала извън здравното заведение, медицинската сестра решава какво трябва да предприеме до намесата на лекаря. Тя взема всички мерки, за да заведе пациента до здравната служба, която е най-подходяща за неговия случай.

6. Промотивни, профилактични и образователни дейности, съобразно професионалния сектор:

6.1. Медицинската сестра е компетентна за насърчаване на лица, семейства и групи от лица да водят здравословен начин на живот и да полагат грижи за себе си

6.2. Способност за участие в практическото обучение на здравния персонал и опит в работата с този персонал.

6.3. Медицинската сестра е компетентна за ефективна съвместна работа с останалите медицински специалисти, вкл., участие в практическото обучение на медицинските специалисти

6.4. Медицинската сестра е компетентна за самостоятелно предоставяне на съвети, указания и подкрепа на лица, нуждаещи се от здравни грижи и на техните близки.

6.5. Тя участва в действия за:

6.5.1. Профилактика на заболяванията, пренасяни по полов път, на рака, токсикоманиите, алкохолизма, тютюнопушенето, малтретирането, трудовите и битовите злополуки.

6.5.2. Откриване на сетивни смущения, на недъзи или аномалии на скелета, на професионални или ендемични заболявания.

6.5.3. Сексуално информиране и информиране в областта на психическото здраве.

6.5.4. Изследване в областта на епидемиологията, ергономията, хигиената и безопасността на труда.

6.5.5. Спасяване при бедствени ситуации и при оказване на хуманитарна помощ.

6.5.6. При осъществяване на всички свои дейности медицинската сестра спазва правилата за асептика и антисептика.

6.5.7. Изследване в областта на сестринските грижи.

IV. РЕАЛИЗАЦИЯ И РАЗВИТИЕ

Придобитият обем теоретична и практическа подготовка от медицинската сестра ѝ дава право да работи в:

- ✦ Лечебни заведения за извършване на доболнична помощ:
  - Амбулатории за първична медицинска помощ;
  - Амбулатории за специализирана медицинска помощ;
- ✦ Лечебни заведения за болнична помощ: болници за активно лечение; болници за рехабилитация; болници за долекуване и продължително лечение, болници за продължително лечение и рехабилитация;
- Центрове за спешна медицинска помощ; Центрове за психично здраве; Центрове за кожно-венерически заболявания; Комплексни онкологични центрове; Медицински, медико-дентални и диагностично-консултативни центрове; Центрове за трансфузионна хематология, Диализни центрове; Тъканни банки;
- ✦ Домове за медико-социални грижи и хосписи;
- ✦ Детски заведения за отглеждане и възпитание, училищни кабинети;
- ✦ Домове за стари хора и други социални заведения;
- ✦ Санитарно-курортни заведения, профилакториуми;
- ✦ Здравно-осигурителни фондове и организации, административни институции, служби по трудова медицина, служби за опазване на общественото здраве;
- ✦ Научно-изследователски центрове и медицински изследователски институции;
- ✦ Държавни, ведомствени и неправителствени организации;
- ✦ Медицински висши учебни заведения и Факултети по Обществено здраве и здравни грижи към други университети в страната
- ✦ Неправителствени организации, регистрирани по ЗЮЛНЦ
- ✦ Самостоятелно – при липса на патология да осъществява превантивна и промотивна дейност.

Дипломата дава възможност за продължаващо обучение на медицинската сестра за:

- ✦ Придобиване на ОКС „Магистър“ по специалността „Управление на здравните грижи“
- ✦ Придобиване на ОКС „Магистър“ по специалността „Обществено здраве и здравен мениджмънт“
- ✦ Придобиване на ОНС „доктор“ след придобиване на образователна степен „Магистър“ в релевантни за професията на медицинската сестра научни области.
- ✦ Придобиване на специалностите: Анестезиология и интензивни грижи, Операционна и превързочна техника, Болнична хигиена, Обществено здравеопазване и др.
- ✦ Специализации

Настоящата квалификационна характеристика е приета на: Факултетен съвет с Протокол № 4 от 12.04. 2011 г. и утвърдена на Академичен съвет с Протокол № 48 от 23.06.2011 г.

Актуализации:

КС на катедра „Здравни грижи“, Протокол № 5/01.02.2017г., Факултетен съвет на ФОЗЗГ с Протокол № 23...../16..... .02.2017 г., на УМС на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“- Бургас и утвърдена на Академичен съвет с Протокол № 30.../23.03.2017 г.